

راستبازی تے باَبَل دی صفائی

اشاعت منجانب جان ڈیو۔ روپز

راستبازی (واجہیت)۔ باَبَل دی صراحة (صفائی) دی کنجی۔

کیہ باَبَل مجھن لئی سوکھی تے واضح اے؟ کیہ پر ڈسٹرکٹ تحریک وچ پیدا ہون والی انقسام نے ثابت کیتا کہ ریفارمر باَبَل دی صفائی نوں دعویٰ نال پیش کر دیاں ہوئیاں بوہت خوش امید سن؟ اگر اے واضح اے، تے کیوں بوہت سارے اقرار کرن والے مسجی بکثرت طور تے باَبَل توں ناواقف نیں؟ جیدوں ریفارمر نے مقابلہ کے باَبَل مجھن سوکھی تے واضح اے، اوہناں دا اے مطلب نیس سی کہ ایہہ بموار طور تے انج دی اے۔ ظاہری طور تے، اتنے باَبَل دے کئی حصیاں دے بارے مشکلاں نیں جیزو یاں کہ شاید ایس زندگی وچ کدی واضح فی، ہون گھیاں۔ نہ ای ریفارمر نے ایس حقیقت دے لئی اپنیاں اکھاں بن کر لیاں کہ انسان دی فضیلت تے ذہنی استعداد باَبَل نوں مجھن دے لئی ناکام ہو چکی سی۔ پر جیزو اوہناں دا مطلب سی کہ باَبَل واضح اے جیدوں اوہنوں صرف ایمان دے ویلے نال راستبازخہرائے جان دی ریفارمیشن دی تعلیم دی روشنی وچ ویکھیا گیا۔ ریفارمیشن دا پہلا اصول، کلی باَبَل تے ایہد منطقی نتیجہ، صرف مسیح وچ ایمان دے ویلے راستبازخہرایا جانا اکھنے قائم رہندے نیں۔ اگر اک کھوجاند اے تے ایس طرح دو جا۔ لوہر نے آکھیا: اگر راستبازی دا مضمون کھوجاند اے، تے ساری مسیحی تعلیم اوس ویلے ای کھوجاندی اے۔۔۔ ایہہ اک کلی اک شخص نوں ماہر الہیات ہنادی اے۔۔۔ کیوں جے ایہد نال روح القدس آن دا، جید دے ویلے نال روشن خیالی آندی لیا تے ایہہ لہزوں موڑ سمجھ وچ رکھدی اے ایس طرح دو جا۔ درست طور تے اتنے واضح طور تے ایمان دے دو جے مضامین وچ امتیاز تے انصاف کر دی اے، اتنے پر اڑ طور تے ایہدی دشیری کر دی اے (جیزو الوہر آکھدا، ایڈا۔۔۔ ای۔۔۔ پلاس [کنز وڈیا، 1959] ولیم، 2، 702، 714، 715، 718)۔ اگر لوہر دے ایہہ بیانات درست نیں، ایہد امطلب اے کہ اتنے کوئی انج دی وجہ نیس اے کیوں جے باَبَل انج دی کھلیسا وچ واضح نیس اے۔ اسی صرف ایمان دے ویلے نال راستبازخہرائے جان دی چیائی نوں کھو چکے آں لہزوں ایہد دے اصل مقام تے تجدید دے لئی باَبَل دا مرکزی پیغام ہون دین اتنے باَبَل لازمی طور تے واضح ہووے گی۔

راستبازی دیگر تمام سچائیوں نوں منور کر دی اے۔

باَبَل بچائے جان دے مقصد تے اتنے پاک تے جاں لی خداوند دا مکاشفہ اے۔ خدا مسیحی بھرا یا نداراں نوں طوفان توں بچاند اے، لوٹنوں سدوم دے شعلیاں توں، اسرائیل نوں مصروفی غلامی توں، ہرز قیاہ نوں ستر یا ب دیاں دھمکیاں توں، یہودیاں نوں باَبَل دی اسیری توں، تے زبور نوں نوں دشمناں دی سازباز توں بچاند اے۔ پرانے عہدنا مے دی اے ساری خلاصی راستبازی دے عمل دے ول اشارہ کر دی اے جیدوں ہن دا کو دیسوع مسیح دی شخصیت مجسم ہو کے زمین تے آند اے۔ دیسوع مسیح وچ اسی ویکھدے آں کہ اوہ خدا اتھیر اپنے لوکاں نوں جسمانی کمزوری، مفلسی، اذیت، تہائی، تے موت اوہدے نال نیں۔ دیسوع مسیح وچ اوہ انج دے خدا دے طور تے ویکھیا گیا جیزو اہر اوس شے وچ جیزو ساڑے خلاف اے ساڑی طرف اے ایس لئی، اوہ محبت دی وجہ نال، سارا کجھ پچھڈا اے، سارا کجھ برداشت کردا اے، نہ ای اوہ اپنے لوکاں نوں بچان لئی ناکام ہوند اے۔

خدا دا اے بچان دا مقصد دیسوع مسیح توں جاری رہیا جیویں کہ باَبَل ”خدا دی راستبازی“ آکھدی اے (رومیوں 1:17)۔ ایہہ اوہناں ساریاں دے لئی موڑ را۔۔۔ جہناں نوں خدا نجات یافتہ ہنان دے لئی پچھڈا اے، بالکل جیویں خدا دے پرانے عہدنا مے دے نارضی نجات دے عمال اوہناں دے لئی موڑ سی جہناں دا نجات یافتہ ہون دے لئی انتخاب کیتا گیا سی، ای اے جیدے بارے ایہہ ساری باَبَل اے۔ جیدوں باَبَل نوں ایس فرمیم ورک تے پڑھیا تے سمجھیا جاند اے، ایہد اپیغام ایناں واضح ہوند اے جہاں کردن وچ دو پہر دا ولیم۔

پر اگر مسح دا موضوع اتے صرف ایمان دے وسیلے راستبازی نظر توں پھسل جاوے یاں ایتھوں تک کہ مرکز توں سرک جاوے، تے فیر باہل مزید واضح نہیں رہندی۔ تے ایہ انج بن جاندی اے جیویں ایہہ شاندار بھجن وچ پان والہ شیشہ ہوے یاں اپنی اصلاح دے دستی طور تے کے عضانوں کٹ دینا، یاں مذہبی تجربات دے لئی کے پابن کیتے گئے عدنوں مژرونا، یاں اوہناں توں استعمال کیتا جانا جیزے میں الاقوامی سیاست وچ واقعیات دا تصور کر دے نیں۔ ایتھوں تک کہ تعلیمات جیریاں اپنے آپ وچ چنج نہیں جھوٹ بن جاندی اے جیدوں لئھوں باہل دے فرمیم توں منادتا جاندی اے اتے اوہناں نوں باہل دے سیاق و سبق توں باہر رکھیا جاندی اے۔

ریفارمیشن دے اعتقاد تے انگریزی لوکاں نوں لکھے گئے پہلاں کتابچے وچ، جان گمن ہنگن نے بیان کہ، ساڑے کول صرف اک تعلیم اے کہ: مسح ساڑی راستبازی اے۔ اونہنے ریفارمیشن دی روح دایاں کیتا۔ ”صرف اک تعلیم“، ریفارم زتے زور دیندی اے ایہدا اے مطلب اے کہ اوہناں نے دیگر بیوادی تعلیمات نوں نظر انداز کر دتا، بلکہ اوہناں نے ہر دو جی تعلیم نوں گلے گاندے ہوئے مسح وچ صرف ایمان دے وسیلے راستبازی دی چیائی نوں ویکھیا۔ ایہہ چنگا نہیں کہ صرف فضل ای دال راستبازی دے مضمون نوں کڈ دتا جاوے، کیوں جے صرف مسح دی خاطر، ایمان دے وسیلے، اک مضمون دا بیوادی ایمان آقریباً چھدو جیاں وچ پایا جاندی اے۔ ایہہ دو جیاں ساریاں تعلیمات دامرکز بن داۓ۔ کیوں جے صرف ایمان دے وسیلے راستبازی ٹھہرائے جان دی تعلیم نوں ہر دو جی باہل دی تعلیم دے ول اشارہ کر دی اے یاں لئھوں درست طور تے قیاس کیتا جاندی اے۔ مثال دے طور تے:

تثییث

صرف فضل دے وسیلے راستباز ٹھہرائے جان دے بارے باہل دامرکزی پیغام، مسح دی کاطر ہصرف ایمان دے وسیلے تثییث دی چیائی نوں مرتب کردا اے (ویکھیے رومیوں 3:24-26): ”...فضل دی وجہاں مفت راستباز ٹھہرائے جاندیں...“، ”...تھے سانوں خداباپ دے ذہن وچ نجات دے ذرائع دے تصور دے لئی لائے جاندے نہیں...“، ”...اوہنے ملخصی دے وسیلے جیزی یسوع مسح وچ اے...“، ”اوہنے خون...“، ”ایہہ اس خدا، پاک بیٹے دے مرن تے کم کرن وچ ساڑی قبولیت دی طرف نشاندہی کردا اے...“، ”ایمان دے وسیلے...“، ”جیدوں کہ باہل پر تھاں تے تصدیق کر دی اے کہ اسی اپنے طور تے خدا دے نال یاں یسوع مسح تے ایمان نہیں رکھ سکدے، ایہہ ساڑے اوہ راستے دی طرف اشارہ کردا“، ”جید وچ خداروح القدس دے کم دے وسیلے نجات نوں ساڑے دلاں وچ لا کو کیتا جاندی اے۔“

”کیوں جے خدا نے دنیا نال انج دی محبت رکھی کہ اوہنے اپنا اکلوتا بینا بخش دتا، تاں جے جیزی اکوئی وی ایہدے تے ایمان لیا وے بلاک نہ ہو وے بلکہ ہمیشہ دی زندگی پاوے۔“

(یوحننا 3:16)۔ خداباپ دی منتخب محبت، یسوع مسح دی زندگی تے موت، اہن خدا تے، اتے ایمان نوں خداروح القدس دے وسیلے ساڑے دلاں وچ لا کو کیتا جاندی اے جیزو اس انوں تثییث دی چیائی نوں سکھاندی اے۔ تثییث ساڑی نجات نوں سرانجام دیندی اے۔

شریعت (قانون) تے انسانی خرابی

صرف فضل، صرف مسح، اتے صرف ایمان دا پیغام انسان دے شدید کھوجان نوں پہلاں توں قیاس کردا اے۔ نشاندہی کیتی گئی اے حقیقت کہ زوال پذیر پاپی اپنی نجات وچ کچھ حصہ نہیں پاسکدا۔ ملخصی دی قیمت، ایتھوں تک کہ جاں لی خداوند اخون، لئھوں واضح بنا دا اے کہ انسان داہر معمولی کم نجات نوں حاصل کرن دے لئی بے قیمت اے۔ صرف فضل دا مطلب نا تابل قبول ہون دے علاوہ تابل قبول ہونا اے۔ صرف مسح دا مطلب اے کہ ساڑے کول خدا دے سامنے سراہ راستبازی نہیں اے۔

بلکہ یوں مسح وق اے۔ صرف ایمان دا مطلب کہ اسی اقرار کر دے آس۔ کہ ساڑے بارے اک شجیری چنگی لیا وہ ایہہ کہ خدا ساڑے لئی سراسر حرم تے یوں مسح دے لئی سراسر انصاف توں بہت کہ چنگا ہون دا اعلان کر دا اے۔ پاپ دی قیمت آدم تے حاداً فردوس وق اپنے گھرتے بیٹے نوں قتل کرن والے دے ہتھوں وق کہنا سی۔ ایہدی قیمت یہودیاں نوں اپنے محبوب شہرتے بچیاں وق سی جناب نوں نارت گرفوجاں نے چک لیا سی۔ پرانی ہوں تک کہ ایہہ مدھم طورتے پاپ دی تصور کشی کر سکدی اے۔ ایہدی قیمت خدا دی قربانی اے جید۔ وق ہدایت دا مجتمع خزانہ شال اے۔ اوہبے اپنے بیٹے نوں مارن والے دے حوالے کر دتا ایہہ محض سیاق و سباق ایباً بل دا سیاق و سباق، جید۔ وق انسانی خرابی دی تعلیم دے نال برنا و کیتا جاند اے۔

انتخاب

بانکل سانوں اپنے موزوں فریم وق چن لیندی اے جید وہ ”مسح وق“، مختسب ہون دے طورتے نہ ہوں پیش کر دی اے (فسموں 1:4)۔ نجات یوں مسح وق سراسر اخذ او۔ آغاز توں اوہبے اپنے لوکاں نوں چھیا، ڈھونڈاتے پایا۔ اسیا وہا انتخاب کیتا اتے اوہنوں بیکس پایا۔ ساڑی نجات یوں مسح دے ویلے اپنے لوکاں نوں بچان دے لئی اوہدے فیصلے دی بنیادتے اے۔ خدا انتخاب کر دا اے تے، بینا اوہناں نوں بچاند اے۔ جناب نوں خدا دی طرف توں چن لیا گیا ہو۔ اتے روح اوہدے لوکاں نوں ایمان دی فتحت نہ شد اے۔

ایس لئی ”یمان دی مکمل شانست“ دی بنیاد ساڑے ناپائید فیصلوں دے باریک دھاگے یاں ساڑے اپنے پاپ آؤدہ اعمال تے بیکس اے۔ ساڑا ایمان یاں اعمال ساڑے انتخاب وق کدی حصہ بیکس پاسکدے یاں سبب بیکس بن سکدے، جیداں خداوند نے یوں مسح تے اپنے لوکاں نوں ساڑے ایمان دے لئی آن توں پہلاں چن لیا سی۔ انتخاب ساڑے ایمان دا مقصد اے، نتیجہ بیکس۔

لبی تے انسانی مسح

جیدوں کہ اے انسان دی طرف توں سی کہ انصاف کامل راستبازی دا قضاۓ کر دا اے، خدا بیٹے نوں انسان بننا سی۔ ایہہ راستبازی جنوں خدا قبول کر سکدا اے ایہہ لازماً انسانی راستبازی ہو وے۔ ”کیوں جے جیدوں آدمی دے سبب نال موت آئی تے آدمی دے سبب نال مر دیاں دی قیامت وی آئی۔“ (کرناخیوں 15:21) پر کیوں جے پاپی آدمی قانون دی فرمانبرداری نہ کر سکیا، تے تسلیث دادو جا شخص یوں مسح وق مجسم ہوئیا، اوہ جنوں نہ خدا تے نہ ای انسان کلے کر سکد اسی (کیوں جے خدا اذیت برداشت نہیں کر سکد اتے نہ ای مر سکد او، اتے انسان کامل زندگی بریکس کر سکد اسی)، اوہنوں ان خدا یوں مسح نے انجام دتا۔

زندگی تے میں زندہ نہ رہ سکدا

موت تے وی نہ مریا

میں ساری ابد بیت نوں سامنے رکھیا۔

آخری عدالت۔

آخری اجر او سزا دی تعلیم یوں دی صلیب دے ویلے درخشاں اے۔ ”راستباز ایمان دے نال جیند ارہئے گا“ (رومیوں 1:17)۔ اوس اک وق جیوا ساڑی راستبازی دے لئی (رومیوں 4:25) مر دیاں و چوں زندہ ہوئیا اتے جیزو اجمانی طورتے خدا دے وہبے ہتھ پیش دے لئی اتے چلکیا گیا سانوں ایہدی مکمل تصور دتی گئی۔ ”پس ہون جیزو۔ یوں مسح وق نیں اوہناں دے اتے سزا و حکم نہیں (رومیوں 1:8)۔ مقدسین مسح دے نال ”اکھے جاں“ پان گے۔

اکھے جاں، پائیں گے۔

جیدوں کے اوہ جیز ایمان رکھدا اے۔ ابدی زندگی دے لئی راستباز خبردا اے، اوہ جیز ایمان یعنی رکھدا اوہنوں پہلاں توں ای سزا دا حکم دتا گیا اے۔ خدا اپنے اوہدے وجہ وسدا اے (یونہا 3:36)۔

سانوں بے اصول تے غیر باطنی نظریات دے بارے قیاس آرائی کرنے نوں ترک یعنی کرنا جیویں لوک ایسی تعلیم وچ تجویز کردے نیں۔ خساں نوں جہنم تے موت دی نظرت نوں ویکھا چکیا اے، کیوں جے مسیح دی صلیب تے ”خداواغضب اوہناں آدمیاں دی ساری بے دینی اتنے ناراضی تے آسمان توں ظاہر ہوندا اے“ (رومیوں 1:18) مسیح دا چھڈ دین دے لئی چانا کر، اے بیسرے خداوند! تو میتوں کیوں چھڈ دتا، اوہدا جہنم وچ اترنا سی۔ اوہا پنی موت دے بعد جہنم وچ یعنی اتریا، بلکہ جیویں اوہ بنے آکھیا، اوہ ڈاکوواں دے نال فردوس وچ چاگیا۔ جیویں اسی قبروچ مردہ یسوع دے بدن دی پیروی کردے آں، اسی واضح طورتے ویکھدے آں پاپ دی مزدوری موت اے۔ موت خیالی یعنی اے بلکہ اے پاپی انسان تے خداوی عدالت اے۔ ایہہ حقیقت دے طورتے ہمہنی ٹھوں اے جیسی یسوع مسیح دی موت اتنے اوہدہ دفن کیتا جانا اے۔ کوئی یسوع مسیح دے علاوہ آخری عدالت تے ہیبت دی گلیں کردا۔

راستبازی غلطیاں نوں عیاں کر دی اے۔

اگر صرف ایمان دے وسیلے راستبازی دی تعلیم دو جیاں تعلیمات نوں منور کر دی اے تے ایہہ اوے ای لمح غلطیاں نوں انشاں کر دی اے۔ ایہہ ہر یعنی ڈھانچے دی آزمائش دے لئی عمودی لکھرا۔ ایہہ انچ دا اصول اے جیز اپنیا دی اصول دے لئی ساڑے عقائد نظریات تے روایات نوں باندھی اے۔ شاید ایہہ اک وجہ اے کہ کیوں ہر اقرار کرن والی کلیسیا ریفارمیشن تعلیم نوں پس منظروچ دھکیل چکی اے۔ اگر ایہدہ ام مقابلہ کرن دے لئی کھڑے ہون دی اجازت اے۔ تے ایہہ بوجہت انقلابی اے۔

کلیسیا ریفارمیٹن پر ریفارمینڈ؟ اوہ اعتراف اتنے کیاون دے نال مکمل یعنی کردا سی۔ سچائی دی پاکیزگی نوں ہالے ایہہ ساریاں غلطیاں توں پاک یعنی کردا سی۔ جناب نوں تاریک زمان دے دوران درآمد کیتا گیا سی۔ سانوں ریفارم زدی طرف توں کامل ہون دی ایس تجدید نوں قیاس یعنی کرنا۔ غلطی اک سمندری کیکڑے دی طرح اے۔ ایہدے بوجہت سارے والیں، پر دل اک اے۔ بوجہت ساریاں کتاباں نوں ایناں موڑتے جھوٹے ظلام دیاں غلطیاں نوں ظاہر کرن دے لئی لکھیا گیا سی۔ چند موڑ طورتے پر صرف راستبازی دی تیز تواردے نال دل توں اینوں مار دیندے نیں۔

غور کیجیے کہ کداں لوہر اسقفِ عظم دے نال برناو کردا اے۔ ایہدے توں پہلاں تے بعد والیاں نے روپ بدسلوکی دے خلاف چاہندے ہوے اپنی آمادگی نوں صرف کیتا۔ لوہر نے آکھیا:

ایس اک مضمون ”راستبازی“ نوں من دے ہوے، جیویں ای لہاںوں شروع کیتا گیا لہاںوں ساری پاپائی توں زیر وزیر کیتا اگیا، ایہدے سارے بھائی چارے، معافی، مذہبی فرمان، یادگار، رسومات، مقدیں دی حمد و شنا، مقام کفارہ، نگہبانی، عہدوں، تے لا انتہا حکارت نوں تہہ و بالا کیتا گیا۔۔۔ اسی مزید کچھ یعنی سکھایا پر راستبازی دے ایس مضمون نوں جنوں ایس ویلے پوپ دے اختیار نال دھمکایا گیا اتنے ایہدی باوشاہی وچ تلف کر دتا گیا۔۔۔ کلیسیا وچ مورتاں تے بدسلوکی نوں اپنے لئی مختل گریا، اتنے اوہ لہاںوں رکھدے تے پر سرگرمی نال راستبازی دے مضمون نوں سکھایا۔ (کلیسیا تے کیتا گیا تبصرہ، میڈیٹن، ایڈ، 218، 219)۔

لوہر نے ایس چیز دار اہیات نوں کٹ دتا اتنے سولافاائدے اصول دے لئی اہیات نوں لگھا دتا۔ مسیحی کلیسیا اج ہر شکل و صورت وچ غرق ہو چکی اے۔ اسی ہمیشہ دے لئی تے ایس موقع تے غلطیاں دی انبار نال لڑائی کر سکدے نیں، پر سانوں دل نوں حاصل کرن دی اوڑا۔ ساریاں غلطیاں صرف ایمان دے وسیلے دے اصول دے خلاف نیں۔

ساریاں غلطیاں انجیل دی روشنی توں غیر واضح نہیں کھلیسیاتے و نیانوں جیس شے دی بوہت لوڑا۔ اوہ مقبول غلطیاں دی مراجحت دے بغیر جیزوی لیہوں غیر واضح کرچکی نہیں صرف ایمان دے و سیلے راستبازی دی سچائی دی لوڑا۔

روم ازم

خدا دے فضل دے و سیلے راستبازی دی تعلیم، لیہدے بیادتے جیز مسیح پہلاں کرچکیا اے، اتنے مسیح دی مدگارانہ راستبازی دے و سیلے نال لیہوں صرف ایمان دے و سیلے داخل کیتا گیا اے، جیزو اک روم ازم دے لئی بیادی ”نا“ اے اگر چہ روئی ماہر الہیات نے بعض اوقات ریفارمیشن یا باکل دے الفاظ نوں روپیا، لیہد ایہہ مطلب نہیں کہ اکھر یکساں موادر کھدے ہی۔ رومیاں دے مطابق، فضل دے و سیلے راستباز تھہراۓ جان، دامطلب خدا دی نظر و حج راستباز بہنا اے کیوں جے روح اندر ورنی طورتے فضل (گرائیاں نہیں) دے نال آراستہ اے۔ ”مسیح دے و سیلے نال راستباز تھہراۓ جانا“، دامطلب یسوع مسیح دی حقیقی زندگی و ح سکونت اختیار کرن دے و سیلے نال راستباز بہنا اے جیزو اکہ پاپیاں دی نا خالص زندگی دے لئی (اندر ورنی طورتے) متبادل اے۔ ”ایمان دے و سیلے راستباز تھہراۓ جان“، دامطلب ایہہ اے کہ ایمان خود خدا دی نظر و ح ایمان دار نوں راستباز بہنا دیاں خوبیاں دا حامل اے۔

جیدوں کما و اتف پُسٹنکس روم و ح ہون والیاں تبدیلیاں تے اظہار پسندیدیگی کردے نہیں، درحقیقت کجھ وی تبدیل نہیں ہوئیا۔ تنظیم جیزوی کہ اپنے آپ نوں مشرکانہ اداریاں نوں اختیار کرن اتنے ایہناں نوں اختیار کرن دے تابل ہوچکی اے جنوں اوہ اپنے لئی پروٹوٹ ازم فرہ دے طورتے وہی روت سکدے نہیں۔

ایمان دے و سیلے راستبازی دار ریفارمیشن اصول ہمیشہ اونہاں بچان والیاں حقیقتاں دی نشاندہی کردا۔ جیزو یاں مکمل طورتے انسان توں باہر نہیں۔ فضل خالص رحم اے جیزو اخداد دل و ح انسان توں باہر اے۔ راستبازی جیزوی راستباز تھہراۓ اندی اے انسان توں باہر اے، کیوں جے اے فرمانبرداری اے جیزوی یسوع مسیح نے دوہزار سال قبل انجام دتا راستباز تھہراۓ جان و ح ایس راستبازی نوں انڈیلیاں نہیں گیا، بلکہ داخل کیتا گیا۔ ایہہ آدمی نہیں جیزو از میں تے اے، بلکہ ایہہ مسیح و ح اے جیزو آسمان تے اے۔ ایمان راستباز تھہراۓ اندی اے، ایس لئی نہیں کہ ایہہ کوئی ذاتی صفت رکھدا اے، بلکہ واحد طورتے، کیوں جے ایہہ اک اوڑا جیزو اقبال کردا اے اتنے ایس داخل کیتے گئے تھجھ نوں قبول کر سکد اے۔ صرف ایمان دے و سیلے راستباز تھہراۓ جان دامطلب راستباز دے طورتے قبول کرن والا جہنا اے کیوں جے دو جار استباز اے۔ ہر رستے تے اے میری ”اوہ چنان دی طرف را ہنمائی کردا“ جیزوی میرے توں بلند تر اے۔

جیزو اکجھ روم ازم و ح واقع ہوندا اے وہاے کہ ہر شے باطنی اے۔ الفاظ فضل، راستبازی، واجیت، متبادل باقی رہ سکدے نہیں۔ پر ایہہ مزید خارجی معنی نوں نہیں رکھ سکدے۔ ساڑاے اندر و ح القدس دا کم ساڑاے لئی مسیح دے کم دے متبادل اے، جیزو اکہ معافی تے مقبولیت دا سبب اے۔ ایمان دار دے اندر ورنی تجدید نوں مسیح دی داخل کیتی گئی راستبازی و ح کھیا جاندا اے۔ خدا دا انسان و ح تبدیلی داعمل انسان دے لئی خدا دے چھکارہ دلان دے عمل نوں موقوف کردا اے، توجہ دا مرکز پیرون نہیں اے، بلکہ اندر وون اے، آسمان تے خدا دے دینے ہوئے نہیں، بلکہ ”دل دے پنجرے و ح“ اے اتنے ”نیوی آراستہ زندگی“ و ح اے۔ جیزو ارمون زم و ح باقی رندا یا وہ مسیح دا کم نہیں، بلکہ مختلف مسیح اتنے کاہناں دا کم اے، جنوں روم کھلیسیا آکھدی اے۔ اسی روم دے نال نال سارے مذہبی عقائدے سر برہادے طورتے برنا و کردا آس کیوں جے اے ”زمین تے مکروہات دی ماں“ اے (ویکھیے مکاشفہ 17:5)۔ ایہہ اوہ نظام اے جیزو اکمل طورتے سارے جھوٹے مذاہب داخلا حصہ کردا اے۔ ہر چیز دار عقیدہ اتنے اپنے اصلی گھر نوں پاسکد اے، کیوں جے سارے جھوٹے مذاہب مشترکہ مذہب کرنا مزدکرنا والا لیہد اپہلاں توں چنگا یاں براخیاں کرنا اے جیزو اکے عبادت کرم والے دی زندگی توں آراستہ اے۔

پیغمبر کا مسئلہ ازم

صرف ایمان دے ویلے نال راست بازخہراے جان دی سچیائی پیغمبر کا مسئلہ کیرز میک تحریک دا انصاف کر دی اتنے سزا دا حکم نناندی اے۔ کوئی صرف ایمان دے ویلے نال راست بازخہراے جان تے ایمان نیکس رکھ سکد اتے اوے ای لمحہ مستقل طور تے پیغمبر کا مسئلہ ازم دے بنیادی اصولاں دی تائید نیکس کر سکد ا۔

اسی لیہد ستو انکار نیں کردے کہ شاید آتھے سچے مسیح نیں جیز۔ پیغمبر کا مسئلہ دعویٰ دی تائید کر دے نیں۔ کجھ لوکاں دی ذہن شاندار انجمن داشکار نیں۔ پر آتھے چار ففاطاں خج دے نیں جناب دی راست بازی خہراے جان دی روشنی وچ پیغمبر کا مسئلہ ازم دے بارے نشاندہی کرنا ضروری اے۔

1۔ جیدوں خدا پاپی نوں صرف مسیح دی خاطر راست باز خہرا اے، اوہ اوہ نوں ایمان دے نال منسوب کر دے ہوے کردا۔ جیز مسیح وچ ساڑی خاطر اپنی پاک فرمانبرداری وچ کیتا۔ اوہ سارے جیز مسیح نیں، اوہ بھی ساری مغلوب نہ ہون والی راست بازی اوہناں ضرورت مند پاپیاں دے نال تعلق رکھدی اے۔ ہنار نوں روح القدس بچان والے ایمان دے نال مسیح دے نال جوڑ دا اے۔ ایہ بخشش اے جیزی دو جے ساریاں دا اور اک کر دی تے نگل جاندی اے۔

ہون اگر ساڑے پیغمبر کا مسئلہ دوست ساڑے نال راست بازی دی ایس فتحت دی عظمت دا افرار کر دے نیں تے، کیوں اوہ مروح وچ پتسمہ یافتہ ہون دے تحریبے دے بارین گل کر دے نیں جیویں کہ ایہ لیہدی بجا۔ زیادہ بلند تے چلگے پیغمبر اس ہر ایمان دار یوسع وچ ماک اے؟ روح القدس دی بخشش اوہ دا "پیغام" اے (افسیوں 1: 13-14) جیدے اسی مسیح یوسع دے ویلے نال وارث آں۔ راست بازی دا فضل سمندر وچ پانی دی طرح اے۔ اندر ونی تحریبے اوس جھوٹے خول دی طرح اس اجیدے وچ ٹھوڑا جیسا پانی ہوے۔ اک فتحت جنوں پاپ آلوہ فانی تحریبے دی پیاس دے لئی گھٹ کیتا جا سکد ایا یہ بہت وڈا ہانیں اے۔

2۔ جیدوں پیغمبر کا مسئلہ ازم راست بازی اتنے تبدیل ہون دے بعد مذہبی تحریبے نوں سکھاندی اے، ایہہ ایس مفہوم دے ول اشارہ کر دی اے کہ ایمان دار دے لئی مسیح دی راست بازی دی مفت بخشش روح القدس دے داخل ہون بیاں پتسمہ دے لئی کافی نیں اے۔

پر راست بازی دا مطلب جیدوں مسیح دی راست بازی نوں ایماندار دے وچ داخل کیتا جاندی اے، تے خدا نے صرف اوہ نوں دھیان وچ رکھدا بلکہ راست باز دے طور تے اوہ دے نال برناو کردا اے۔ کیہ اک راست باز انسان خدا دے نال راست نیکس ہوندا؟ کیہ خدا راست باز آدمی دے نال خوش نیکس ہوندا اتنے محبت دے نال اوہ نوں گلے نیکس لگاندا؟ پوس رسول آنکھ دا اے کہ روح راست بازی دی برکت دے نال آندی (رومیوں 1: 4-8، 10-14، 1: 3-3: 24 وغیرہ)۔ خدا دے سامنے راست بازی نوں روح القدس نوں کثرت دے نال نیکس لیاں دی (طہس 3: 5-8) ایہہ ان خج دی راست بازی نیکس جیزی ایس بارے گل کر دی اے جیزی کہ عام طور تے کیرز میک سرگرم ارکین دے وچ کار معاملہ ہوندا اے۔

3۔ اگر صرف ایمان دے نال مسیح دی داخل کیتی گئی راست بازی دا استقبال اپنے نال روح دی کثرت والی بخشش نوں نیکس لیاں دی، دو جے مراحل تے ہنر "آسمانی بہتری" نوں حاصل کرن دے معا بلے وچ تازہ دم کیتے جاندے نیں۔ آتھے نیوی شریعت نوں کھولن لئی دروازہ اے۔ لوک "سر اسر پر دگی،" "مکمل نذر کیتے جان،" "پنی بربادی،" یا یوسع نوں اپنی زندگی دے تخت اتنے رکھدے ہوے،" اپنے اعمال دے ویلے روح نوں حاصل کرن دے نال وہم خیال بن دے نیں۔ توجہ انجیل دے پیغام توں ہٹ جاندی اے کہ مسیح درحقیقت ایماندار دے لئی روح نوں جیت چکیا اے جنوں اوہ اپنے سپرد کیتے جان، مکمل نذر کیتے جان، اتنے پاپ نوں دور کرن جیز اکلوری تے رونما ہوندا اے۔ دے ویلے جیت چکیا اے (اعمال 2: 33، 13: 3، 14، یوہنا 7: 39، 38)۔

پوس نے یوقوف گلکیاں نوں یاد دلا یا کہ روح آیا (گلکیوں 3:2) اتنے ایمان دے ویلے نال اوہناں نوں کثرت نال ماناجاری رہیا (گلکیوں 5:3، لغوی ترجمہ)۔ انجیلدی منادی ایہہ اعلان کرنا اے کہ کداں روح انساناں دی خاطر یوں عُسْح دے فتح خداہ اعمال دے ویلے لوکاں دے لئی آندہ ۱۷۔ گلکیوں مشترکر کر دے نیں کہ کداں لوک روح حاصل کر سکدے نیں۔

4۔ پہلاں توں قیاس کیتا ہو یا پینٹر کا شل ازم دا زبردست نظر یہ ایمان داری اندرنی زندگی اے۔ یہدی قوی ترکوہی یوں عُسْح وچ خدا دے تاریخی عمل دی بجائے روح دا اندر ونی تجربہ اے۔ ایس وجد دے لئی پینٹر کا شل روحانیت رومن کیتھوک روحانیت دے نال بنیادی طور تے ہم آہنگ نیں۔ پینٹر کا شل ازم رہنمزم تے پروٹسٹ ازم دے وچ کاروڑھے پل نوں بنان دے تابل سی، پروس پل توں گزرن والی ٹریک زیادہ تراک رستے والیسی۔ ہر مزہی تجربہ جیز اصرف ایمان دے ویلے نال راستبازخہرا۔ جان توں انکاری اے اوہ اپنے گھرنوں روم وچ پاندا۔

داخلیت (بُحکِلووازم)

راستبازی داخل کیتے جان (میر توں باہر) وسیلم راستبازی دی تعلیم بچان وچ نجات دی تلاش کرن وچ ساڑی مدد کر دی انجیزی کہ مکمل طور تے ساڑے باہر اے۔ بالکل جیویں اسی اوہدے ویلے پاپی تشكیل دت گئے آں جیزو آدم نے تاریخی واقع وچ کیتا، ایس طرح اس ایمان دار اوہدے ویلے ابدی زندگی دے لئی راستبازخہرا یا جاندا۔ جیزو عُسْح نے تاریخی واقع وچ کیتا (رومیوں 5:18، 19)۔ جان بنیان نے تصدیق کیتی: جیویں تو آکھیا کہ نجات عُسْح وچ اے، اگر تیرام طلب عُسْح دے بغیر مخالفت وچ اے، عُسْح دے لئی عذر کرن دے بجا، تو اوہدے خلاف عذر کرے گا، کیوں بچ عُسْح، اس غذا، صلیب ہون دے بغیر، پاپاں دے لئی نجات لیا یا، اتنے ایمان رکھن دے نال جان نوں راستبازخہرا یا۔ ایس لئی عُسْح وچ یاں اوہدی روح اوہدی روح نے جھنے اوہنوں چھکارہ دتا، دواں نے روح وچ جان دے لئی راستبازی دا کم نیں کیتا، پر دواں نے جان دی راہنمائی کیتی اتنے اوہدے لئی جیزو اکجھ ایہہ اپنے طوت تے کر سکدی اے، اوہدے وچ نجات دی تلاش دے لئی جیزو اہون زمین تے مقدس دے لئی غیر حاضر اے۔۔۔۔۔ اتنے بلاشبہ اوہ درست طور تے عُسْح دی پیروی کرن گے اوہ پیروی جیزوی اوہدے بغیر، کلوری تے راستبازی دے بغیر، ایہہ کہ، اوہ اپنی فرمانبرداری دے بغیر راستبازی دی تلاش کرن گے، قبر دے بغیر، تے اوہدے آسمان تے چلکے جان تے آسمان تے سفارش دے بغیر، اتنے انچ اوہدے اپنے روح القدس دے کم دے ویلے سرانجام دتا جاوے گا جیداں اوہنے وحدہ کیتا سی۔ ہون عُسْح داروچ، جیزو ار اہنمائی وی کردا۔، پر کیس تھاں تے؟ ایہہ بغیر عُسْح دے راہنمائی کردا۔ (بنیان دی طرف توں [نیویارک: امریکن ٹریک، سوسائٹی، 1850، 142، 143])

راستبازی دی ایہہ تعلیم مذہبی داخلیت دے لئی بنیادی ”نا“ اے اسی پہلاں توں اسی دو ووڑھیاں مذہبی، رومن ازم تے پینٹر کا شل ازم دی ظاہری شکل و صورت دا قیاس کر چکے نیں، پرانچ ویسی کھیا گیا اے کہ نیو۔ ایو بلیکل تحریک وی ایہدے وچ غرق ہو چکی اے۔ نیو۔ ایو بلیکل جیزو۔ انجلیں نوں باطنی یا نفسانی طور لیندے نیں اوہ پینٹر کا شل یا رومن ازم دی مخالفت وچ کے چنگی وہ نوں بیس رکھدے، کیوں جے الہیات اک ورگیاں نیں۔

اسی نیوی زندگی، روح دے سکونت کرن، تے پاکیزگی دی لوز نوں گھٹ کرن دی کوشش نیں کر دے۔ انجلیں دے نال تے اسی جیزوی شے دے خلاف نیں اوہ ایہناں شیواں دا بگاڑا۔ جیزو اوہناں نوں بالکل جھونا ہاندا۔۔۔ نہ نونے دے طور تے:

نیوی پیداکش: روح القدس دے ولوں نیوی پیداکش روح وچ اک بنیادی تہذیلی اے، جیزو اپنے ہو یا نوں بے ایمانی نال انجلیں دی چیانی دی طرف موڑدا اے۔ پاپی ہون متفق نیں، کہ صرف عُسْح ای نجات دی بنیادا۔ اوہ خدا بیئے وچ ایمان دی نیوی زندگی بس رکردا۔، لگاتا راپنے پاپی ہون دا اقرار کر دے ہوے، ہمیشہ عُسْح دی صفات تے انحصار کر دے ہوے، نادتا اوہدے فرمانبرداری کر دے ہوے، اگر تھی ایس قسم دی نیوی پیداکش دی نائید کر رہے اوہ، تے ایہہ عُسْح دی داخل دی راستبازی دے جمال نوں ودھا سکدی اے۔

پر جیز اکثر رونما ہوندا یا وہ ایہہ اے ”نیو سر توں پیدا ہوں“، دا تجرباے (نیوی زندگی دا کدمی وی تجربہ نہ کرنا، بلکہ ایہدیاں کوشش کرنا) جیویں مسح دی راستبازی وچ داخل ہون دی تھاں تے رکھیا اے۔ تبدیلی مذہب یا ”ختم ہوئیا کم“، اپنے آپ وچ اک وڈا بچان والا واقعہ اے جیز البدی حفاظت دی خلانت دیندا اے۔ نجات دی باہمی تعلیم اتے ”راستبازی“ وچ حفاظت نیوی پیدائش دے ایس مشہور تے غلط تاویل کرن والے تصور دے سراسر خلاف اے۔

مسح وچ موجودہ زمانہ خداوے لوکاں دے دے حصے تے واضح فہم دافتھا کردا۔ کیوں جے ایہہ ای اکھراتے اندا مکمل طور تے فرق معنی ہو سکدے اتے دے تے جا چکے نیں، اسی وکچے چکے آس کہ کداں روم ایفاریشن دے فریاں نوں ورت سکدا ہیہوں ایہد امطلب مکمل طور تے فرق اے۔ بالکل ایہہ ای ش ایس اسلامیان وچ رونما ہوندی اے کہ ”مسح ایمان دے“ ویلے نال ساڑے دلاں وچ اے، لوک ایہہ خیال کردے نیں کہ مسح اوہناں دے دل وچ آندہ ایتاں جے اوہناں والدروٹی تجربہ ”جال دی امید“ بن دا اے۔ اوہناں دی مکمل توجہ مسح دی شامدار، بے مثال شخصیت دی طرف را ہنمائی کر دے ہو۔ جیویں آسمان تے بلند کیتا گیا خداوند آسمانی خداوی ہیکل دے تخت دے اتے اے (عبرانیوں 8:2، 11:19، مکافہ 11:2)، اوہ خداوے جمال دی وسعت دے حقیقی تخت دے طور تے انسانی دل نوں مرکر ہنگاہ ہنادے نیں۔

ڈینور دے شہروچ کئی کرو سید را ہنمایغوری دے نال اپنے تبدیل ہون نوں متعارف کر اندا نیں: ”اوہنوں اپنے تجربے دے بارے آکھدے نیں ہیری، را ہنمانے آکھیا۔“ یوں مسح میرے لئے بوہت حقیقی بن چکیا اے، ہیری مسکرا یا جیویں اوہنے اپنے وڈھے جنم والے پیٹ نوں دبایا، ”کیوں جے میں اوہنوں ایتھوں حاصل کر چکیا آس۔“ ایس قسم دی گل مسح دے جمال تے شان و شوکت دی بے حرمتی اے جیز اخداد دے ہنے ہتھ بیٹا اے۔ روح توں معمور زندگی صرف ایمان دے ویلے نال راستباز خبراءے جان دی سچیائی دا مطلب مسح دے تجربے نوں پہلاں توں قیاس کرنا یا تے نہ کہ اپنے ذاتی تجربے نوں ایہہ ای اے جیز اسانوں انا پرستی دیاں فکر ا توں آزاد کردا ایتاں جے اسی اپنیاں زندگیاں نوں پاکیزگی دے نال بس کریے (یسعیاہ 11:53)۔

ایہہ ساڑے اپنی بجائے سانوں خداوے جمال دے لئی آزادی نال رہن دے لئی ترتیب دیندا اے۔ ”روح توں معمور، اہزادگی دے لئی موجودہ سرگرمی تھوڑی بوہت روحانی معمور گواہی دے نال مشاہدت رکھدی اے جیویں نیوے عہدنا مے وچ قلم بند کیتا گیا اے۔ ایہہ اختلاف روح القدس دے کم دی مکمل طور تے سمجھ وچ واقع ہوندا اے۔ ولیم چائلڈ روپس ایس کتاب وچ موازنہ کردا اے، دی ریفارمیشن: ”فضل دی دوبارہ وصولی (اریڈ میز)“:

بلاشبہ، سرگرم لوکاں نے روح دی اقتدار اعلیٰ آزادی تے بوہت زور دتا جیداں تعلق روح دے کم تے تاریخی مسح دے وچ کار خدمت کرن والے دے طور تے سی۔ اوہناں دا زور انفرادی طور تے روح دے موضوعی تجربہ تے سی ایہہ فہمت روح دے ایمان دار نوں مسح دے ویلے اوہدی جسم ہوئی زندگی نوں موزوں بنان دے لئی روح منش دے نال۔۔۔ خداوے اپنے لئی موضوعی مکافہ مسح دا کم اے، خداوہ موضوعی کم جیز اکہ روح دا اے۔ روح اپنی گل بیٹا کردا ایہہ مسح دیاں شیواں دی گل کردا اے تے اوہناں نوں سانوں وکھاندے اے، جید نال اسی اوہنوں جمال دیندا اے (یوحننا 13:14-16)۔ ایس تعلق وچ، سرگرمی اپنے آپ نوں موضوعی معیار نہ ہون دے نال چھڈ دیتا تے بے ضابطہ روحانیت دے خطرے دے لئی زہوں انشا کیتا۔ یوں مسح وچ خدا دے بچان والے علم نوں عیاں کرن دی بجائے، اوہنے مزہبی تجربے دی متعدد اقسام نوں پیش کیتا۔ کیوں جے ”جتنے روح القدس مسح توں اگر ہوندا اے، جلدیاں بعد وچ، اوہ اوہنوں ہمیشہ فرق روح ہن دیندا اے، مذہبی انسان دی روح، اتے آخر عموماً انسانی روح۔“ جید اس اتحر نے نشاندہی کیتی، روح القدس نوں گواہ کیتا گیا اے کے دو جو دنیں۔ پوس بیان کردا اے ”کیوں جے اسی اپنی بیٹاں بلکہ مسح یوں دی منادی کر دے اس“، (2) کرختیوں (5:4)۔

سچاروح القدس خداوندوں، اتنے پلکے گئے مسیح توں آمد الیاتے اپنے ہتھوں جس ساڑے دلاں وچ خداوی محبت نوں جنوں پاپیاں دے لئی مسیح دی موت نال عیاں کیتا اے۔ نتیجہ دے طور تے ایہہ منادی کرن والے دے لئی کافی اے کہ مزہبی دانشمند ہو جیزہ اگمان کرے کہ اوہ اپنے یاں کے دو جے دے موجودہ تجربے نوں بیان کرن یاں سنن والے دے دل وچ ندیہب دی بے حس و حرکت امکانات نوں جگا سکدا اے۔ نہ ای ایہہ مذہبی فلاسفہ نوں اپنے آپ نوں ایمان دی مثال دے طور تے پیش کرن دے لئی کافی اے نہ ای انسانی سمجھ دے تابض ہون دے طور تے، یاں ایتھوں تک کہ یسوع دی مصلوہ بیت نوں ورت دے ہو۔ یاں طالب علم دے وجود رکھن والے فیصلے نوں لیاں دے لئی اشتغال انگیز طور تے اسٹیفن نوں پتھر مارن توں لیانا کافی اے۔

اگر چہ ایہہ مسیح دے لئی دینداری نوں ظاہر کرن دے لئی مہیا کرد ایپر اوہ ساڑے لئی اوہ دے کفارہ دین دے کم وچ نجات دے جاں دی انشاند ہی بخس کر دے۔ بلکہ، مسیح دے ترینجی مکاشفہ نوں انفرادی طور تے موضوعی روحاںی تجربے دے لئی تحریک دے طور تے برنا و کیتا جاندا اے۔ روحاںی فرائیں تبدیلی دے تجربہ کردا الیاتے ایہہ اثر یسوع مسیح تے ایہہ مصلوب ہون دی بجائے روحاںی جوش وچ آتا اے، ایس طرح اس، ”جیدوں اوہ گواہی دیندا اے، تے اوہ ایہہ اقرار کرن دی بجائے کہ یسوع خداوند یا وہنیوی سلامتی تے شادمانی نوں پان دی گل کردا اے۔“

ایس مکتب دے نمائندہ کاربکشرت طور تے اعلان کردے نہیں کہ ایہہ پیدائش بیت احمد وچ بخس اے بلکہ اوہناں دے دلاں وچ کیتی دوباری پیدائش اے جنوں شمار کیتا جاندا اے، جلتھا پر صلیب توں بخس بلکہ ابديت دے اوہناں دی اپنی نذر کیتی گئی زندگی دے نال، اوہ دی جسمانی قیامت دے نال بخس بلکہ غیر فانیت وچ اوہناں دے اپنے ایمان نوں شمار کیتا جاندا اے۔ پر روح القدس دیے والوں پچھی منادی نوں پیٹنکلوست تے آئی سنن والیاں نوں واپس ایہہ دے سچے تے موزوں تجربات دا تجربہ کر دی طرف را ہنمائی کر دی اے، کہ ایہہ یسوع مسیح دا تجربہ اے۔ ایہہ مسیح وچ ایمان دے علاوہ اوہنوں کے ہور ایمان وچ بخس بلاندی جیزہ اکہ بیت احمد وچ پیدا ہوئیا سی، اوہ گلوری تے ساڑے پاپاں دے لئی مریا، جیزہ اتیجہ دن مزدیاں و چوں جی اٹھیا۔ (172، 173)۔

اسی خوہش کر دے جس کہڈا کثروپز ن دی جانب توں پیش کیتی گئی آراء نوں پڑھیا جاوے اتنے ہر نیو۔ ایو چلکھل توں دوبارہ پڑھایا جاوے جیزہ اوہ آکھدا اے ایہہ ریفارمیشن دی میراث اے۔ ایہہ صرف ایمان دے ویلے راستہ بازخہبراءے جان دی چیائی اے۔

ڈپنیسیشنل ازم

ساڑے ڈپنیسیشنل اسٹ دوست صرف ایمان دے ویلے راستہ بازخہبراءے جان دی تعلیم نوں قبول کر دے نہیں۔ ساڑی شاید درخواست ایہہ اے کہ صرف ایمان دے ویلے راستہ بازی دی سچیائی، جیداں ڈپنیسیشن اقرار کر دے نہیں لہوں بنیادی سوال وچ ہر نظام تے اصلاح وچ ہون دی اجازت ہو۔ ڈپنیسیشنل آسودہ ہوندے نہیں جیدوں راستہ بازی دی تعلیم مختلف اعتقادات وچ اک ہو وے۔ پر ایہہ مکمل طور تے اک فرق معاملہ اے جیدوں صرف ایمان دے ویلے راستہ بازخہبر لیا جانا مرکز تے گئے لان والا بن دا اے جیدوں ایہہ تشریع و تاویل دا اصول بن دا۔ تھیزہ اہر دو جی شدے لئی ساڑے نظر یے دا احاطہ کردا اے۔

کوئی وی جیزہ اخالص پن دے نال اتنے مستقل طور تے صرف ایمان دے ویلے راستہ بازخہبراءے جان دی رسولی اتنے ریفارمیشن اصول نوں تھامے رکھدا یا وہ کلا ڈپنیسیشنل بخس ہو سکدا۔ پر ایناں آسان اے جینا ایہہ اے، مندرجہ ذیل جوابات دے لئی:

- 1۔ نیواعہد نامہ ہر تھاں تے تصدیق کردا ایک مسیح پرانے عہد نامے دیاں امیداں اتنے وعدیاں نوں پورا کرن والا اے، ”اوہ ای وعدہ جیزہ لاپ دا دنال کیتا گیا۔“ خدا نے یسوع نوں جا کے ساڑی اولاد دے لئی اوس وعدے نال پور کیتا۔ (اعمال 13:32، 33)۔ ”کیوں جے خدادے جنے وعدے نہیں اوہ سارے اوہ دے وچ (پورے ہون) دے نال نہیں۔

یسوع مسیح و حج، خدا پاپ داخاتمہ، ہوت داخاتمہ، اسرائیل دی سلامتی، حکمت، دولت، اتنے راستبازی دے چکیا اے۔ اوہدے و حج پر انیاں شیواں جاندیاں رہیاں تے ساریاں شیواں نیویاں ہو گھیاں (2 کرنھیوں 5:17)۔ پر انہ عہدنا مہ بیان کردا اے کہ، ”و یکھواہ دن آندے نہیں۔۔۔“ اتنے ”ایہہ پورا ہووے گا،“ پر نیواعہدنا مہ مسیح دی طرف اشارہ کردا تے آکھدا اے، ”ایہہ گھڑی۔۔۔ ہون اے۔۔۔“ اوس دن ایہہ کلام تھاڑے کنال و حج پورا ہووے گا۔“

جیدوں تک اسی ایمان بیس رکھدے کہ اوہ سارا کجھ جیداں خدا نے یہودیاں نال وعدہ کیتا اوہ درحقیقت یسوع مسیح و حج پورا کیتا جا چکیا سی، اسی بے ایمان یہودیاں دے لئی من دے آس کہ یسوع مسیح بیس اے۔ بلاشبہ، جیدوں یسوع دوبارہ آندہ اے، اتنے ساری دنیا دے لئی اوہدی فتح نوں کھلے عام انشاں کیتا جاوے گا۔ لیہوں پہلاں اسی ایہدے و حج سرانجام دتا جا چکیا اے۔ اسی ایہدے تے ایمان دے وسیلے اعتقاد رکھدے تے تابض ہوندے آس۔ پر لیہوں دنیا دے اختتام تے کھلے عام عیاں کیتا جاوے گا۔

2۔ پوس بے وقوف گھلتیاں نوں واضح اصطلاحات و حج دسدا اے کہ صرف مسیح دے وسیلے راستبازی (گلھیوں 2:17) برکت اے جیداں خدا نے اہر اہم دی نسل دے نال وعدہ کیتا سی (ویکھیے گلھیوں 3)۔ کوئی وی یہودی جیزہ یسوع مسیح دی راستبازی و حج دے نال راستباز خبر ایا جاندہ اے اوہ اوہ اوس سارے نوں حاصل کر چکیا اے جیداں خدا نے اہر اہم تے اوہدی آن والی نسل دے نال وعدہ کیتا سی۔

3۔ غیر قوم گھلیتوں جاندے نہیں کہ خدادے وحدے اہر اہم تے اوہدی نسل دے لئی سی۔ اوہ شدت نال اہر اہم دے خاندان دا حصہ بننا چاہندے سی۔ اوہناں دی اے یقین کرن دے ول راہنمائی کیتی گئی کہ اوہداتمنا کیتا گیا تمنا کیتا گیا معیار ختنہ دے ذریعے اوہناں نوں دتا جاوے۔ پوس غضبناک طور تے حیران سی۔ اوہنے اوہناں نوں دیسا کہ اے انجلیل توں انکار کرنا اے۔ اوہنے اعلان کیتا کہ مسیح اوہ اصل اے جید نال سارے وعدے کیتے گئے سی (گلھیوں 3:16، 19)۔ اوہ اہر اہم دی اصل اے انج آکھن دے لئی کہ، خدا دے اسرائیل نوں تصور کرنا، مسیح دے نال تعلق رکھنا اسرائیل دے نال تعلق رکھنا اے۔ پس جان لو کہ جیزہ اے ایمان والے نہیں اوہ ای اہر اہم دے فرزند نہیں (گلھیوں 3:7)۔ کیہ اکھراں تے شکوہ ہو سکدے نہیں؟

کداں مسیح سارے لوکاں توں اتے، یہودیاں نوں اوہناں دے یسوع مسیح دی شخصیت اتنے کم و حج جاں لی بھر پوری دی بجاے پرانے عہدنا مے و حج فلسطین و حج کجھ سیاسی واقعیات دے پورے ہوں تے غور کر دے ہویا وہناں دی حوصلہ افزائی کر سکدے نہیں؟ مسیح دے وسیلے راستبازی اہر اہم دے لئی برکت اے۔ اوہ سارے جیزہ لیہوں رکھدے نہیں بغیر امتیاز دے اہر اہم دے فرزند نہیں۔ اتنے ایہہ اے ہور دو جا کوئی ہو ر” خداد اسرائیل، بیس اے (گلھیوں 6:16)۔ ایس لئی ڈپلینیشنل ازم دے لئی راستبازی بنیادی ”تا“ اے۔ ڈپلینیشنل ازم صرف یہ صورت عروج تے جاسکدی اے جتنے راستبازی دی تعلیم مرکزتے گلے لگان والی بیس اے۔

پرانے عہدنا مے نوں میوے عہدنا مے توں الگ کرن دے طریقہ کاروچ ڈپلینیشنل ازم اپنی جزاں نوں ایس تحریک و حج جنوں سرگرمی آکھیا گیا ایوچ رکھدی اے۔ ڈاکٹر روہنس آکھدا اے:

کھلیسیا دیاں لگا تار دل چسپیا و حج، ایوچلیکل کھلیسیا ایس طرح جا ٹھیک دی مخالفت کر دی اے جیزہ۔ پرانے عہدنا مے دے ایمانداراں نوں نیوے عہدنا مے دے ایمانداراں توں الگ کردے نہیں۔۔۔ پرانے عہدنا مے دے لئی اوہر داعف دکھاندہ ایکہ با بل دا۔ حصہ کداں ایمان داراں دے بارے جیویں کہ اہر اہم تے داؤ نہیں ایمان دی کتاب وی اے۔ برور بزرگاں نوں قبول کردا اے، جناں دے کول ایمان دے لوکاں دے طور تے، وعدیاں نوں تھامے ہوے سن، جیدوں کہ زوہنگی اتنے اوہدے جانشین ہنگر دے لئی، اہر اہم نے اک مرکزی عہد دے و حج شراکت کیتی اتنے شادمان ہوئیا۔ خدا صرف اک شخص نوں رکھدہ اے، ساڑا ایمان اہر اہم دے نال اے، نیواہزید پرانے عہدنا مے نوں عیاں کردا اے۔ کیلوں و کھاندہ ایکہ اوہ سب جنوں خدا پنے گروہ و حج اختیار کر چکیا اے۔ اوہ بالکل اوس عہد و حج نہیں، کیوں ایتھوں تک کہ پرانے عہدنا مے دے مقدسین نوں بد فعلی دی امید پیش کیتی

گئی سی، خداد دے رحم نوں پایا گیا اتے مسح دے تو سلطان ایہدی تھدیق کیتی گئی۔ (انٹنیوس ||، ۱۰، ۴ (171)۔

پریکش ازم (چنگلی، حکیمیں، کمال)

پریکش ازم دی دوڑک تعلیم ایہہ اے کہ ایمان دار دے لئی، استھوں تک کہ اوہدی موت توں پہلاں، حکیمیں نوں حاصل کرنا ایہہ ممکن اے۔۔۔ ایماندار پاپ دی گندگی توں مکمل طور تے بند ہون دے تابل اے۔ اس لحاظ نال آتھے پریکش ازم تے کتوک ازم دے وچ کارتابل قیاس میں جول اے (جی سی۔ برکو، ایمان تے پاکیزگی [گرینڈ سپڈر: ارڈمیز]، 49، 53)۔

پریکش ازم نوں مختلف چکلاں وچ قیاس کیتا جاسکدا اے۔ جیز اکہ بوہت معتدل اے، جیویں کہ جان ویسے دی تعلیم وچ، اتے کجھ بیادی طور تے، جیویں کہ بے گناہی دی حکیمی دی تعلیم نوں دوجیاں گروہاں وچ پایا گیا۔ آتھے پاکیزگی دی تعلیم اے جیز ای "دو جی بر کت" دی حمایت کر دی اے جید وچ "پرانا انسان" یاں گناہ آلوہ نظرت، دوجیاں مصیحتاں دے تجربے ہون والی تبدیلی نال ایماندار دی مصلوبیت وچ ہوئی۔ آتھے اندر بیوری دی تعلیم دی "سر اسر جواہگی" اے جیز تجویز دیدی اے کہ ایہہ روح القدس وچ پتسمہ حاصل کرن داطریقہ اے۔ آتھے اوہ نے جیز سارے ایمانداراں وچ سکونت کرن والی حقیقت دی سمیت دی فتح یا بزندگی دی حمایت کر دی اے تے آتھے اوہ نیں جیز متبادل اصطلاح وچ مسح یاں روح دے دے سکونت اختیار کرن دے بارے گل کر دے نیں۔ جیویں کہ، اگر روح نوں ایس طرح حاصل کیتا جاندا اے اوہ درحقیقت مسح دے لئی فتح یا بزندگی وچ رہندا اے۔

ریفارمیشن، اپنے سارے عقائد تے اعتراض وچ، پریکش ازم دا خالف ایکیوں جے ایہہ صرف ایمان دے ویلے راستبازی دی فضیلت، مرکزیت تے مکمل کفایت تے تمام اے۔ ایہہ پاکیزگی دی اوز یاں حقیقت دا انکار نہیں کر دی بلکہ ایہہ ایمانداراں وچ پاپ دے سکونت اختیار کرن دی حقیقت دی پہچان وی کر دی اے۔

زندگی نوں تاریخی عمل دے نال پورائیں کیتا جاسکدا، اتے ایماندار اقر اکر دا ایکہ اوہدی کاملیت دی پہچان صرف مسح وچ اے (گلیوں 2:10)۔ پوری باکل وش رسولان تے نبیاں دی سزا دی شدت (احرار 7:20، زبور 143:2، نبیوں 3:11-14، 7:14-25، یعقوب 3:2، یونا 1:8) پاپ سکدوش ہوندے نیں، پر پاپ دا اعتراض تے ساری کھلیساں دا جنگجو ایس اعتراف وچ اوہناں دے نال ہوندے نیں کہ انسانی نظرت گناہ آلوہ اے صرف ایمان دے ویلے راستبازی دی باہمی سچائی دا مطلب ایہہ کہ ایس زندگی وچ اسی خدا دے سامنے نیوی پیدا کش، روح دا پتسمہ، نیوی فرمانبرداری، یاں کے اندر وہی تجربے یاں اصل کم دے ویلے راستبازی نہیں ہوندے نیں۔ اسی ایمان دے ویلے نال ای خداد دے نال راستباز ہوندے آس۔ اتے "ہون ایمان امید کیتاں گلیاں شیواں دا اعتماد اتے ان ویکھیاں شیواں دا ثبوت اے" (عبرانیوں 11:1)۔ اندر وہی طور کامل بنا ایمان دی راستبازی دے نال تعلق نہیں رکھدا، پر ایہہ شریعت دے نیک اعمال دی راستبازی اے (رومیوں 8:4)۔ ایمان دے ویلے راستبازی نال دے لئی جیدوں تک کہ یسوع نہیں آ جاند ایس مفہوم دی طرف اشارہ کر دا ایکہ اپنے اندر جیدوں تک یسوع آنکھ جاند اپاپی ہواں گے، کیوں جے ایمان دی راستبازی صرف پاپیاں دے لئی اے۔

"ایمان دے ویلے راستبازی اصل پاپ دی تعلیم دی اخلاقی الہمناں دے لئی جواب اے" (ڈبلیو۔ اچ۔ گرفتھ تھامس، اہمیات دے اصول: انتا لیں مضاہین دے لئی تعارف، 193)۔ ایہہ راستبازی اے جیز دنیا دے آخرتے ساڑی حمد و شادی ضمانت اے (رومیوں 5:1، 8:2)۔

جسم اتے روح تخت تے بے رحم جگڑے دی مزدوری اے (گلیوں 5:17) تے ملخصی تے راستبازی دی حقیقت دے لئی امید کردے نیں جیدوں مسح ۲۷ گا (رومیوں 8:23، گلیوں 5:5، عبرانیوں 11:40)۔

پریکش ازم مکمل کفایت تے مرکزیت توں انکاری اے، اگر ایمان دے وسیلے راستبازی، فضیلت بیس اے، بلکہ ایہدی بقا اے۔ اتنھے ہور ہوں بھر پور زندگی تے تاریخ دی کوشش وق، ایہہ اتنھے ایماندار دی امید نوں کھوندی اے۔

اہشنل ازم (انتخاب کرن والے)

اتنھے تعلیم اے، جیزوی کجھ اداریاں وق دوڑتک پھیلی ہوئی اے، جیزوی آکھدی اے کہ اگر اک شخص اک واری مسیحی ہوں دا اقرار کردا اے، تے اوہ کمی گراہ نہیں ہو سکد ایسکوں تک کہ اوہ بعد وق آن والے کام یاں ہدایت وق ایمان توں انکار کردا اے۔ ایہہ ظریبہ راستبازی تے پاکیزگی دے وچکار تے راستبازی تے اعتقاد دے وچکار انج دی علیحدگی کردا آجیزوی کہ ایہہ تجویز دیندی اے کہنا پاک تے بے دین شخص فیروی راستباز رہ سکد اے۔ اسی لہانوں آہشنل ازم آکھدے نہیں کیوں جے ایہہ زندگی نوں پاک ہناندی اے، اتنے ایسکوں تک کہ ایمان نوں، جیداں مسیحی انتخاب دے طور تے اقرار کر دے نہیں۔

اگر ”ایمان دے وسیلے“ اضافہ کیتے بغیر، باطل نے سکھالیا کہ مسیح دی راستبازی دی بہیادتے راستبازی فضل دے وسیلے سی، تے اتنھے آہشنل ازم دیاں بہیاداں وی ہوں گکیاں۔ پر ”ایمان دے وسیلے“ موزوں طور تے معاون ہوں دا خیال ایس امکان تے حکمرانی کردا اے۔

ایمان دے وسیلے راستبازی دا مطلب ایہہ کہ اتنھے صرف اک اے جیزو راستباز تھبراے جان تے ایمان رکھدا اے (زمانہ حال)۔ بہت ساریاں نہوں وق ایمان دے یونانی آکھر زمانہ حال وق اے۔ اوہ جیزو ہو جودہ طور تے ایمان نہیں رکھدا اوہ ایہہ قیاس کر دے لئی ایہناں ساریاں بہیاداں نوں نہیں رکھا اوہ ہو جودہ طور تے راستباز اے اک مسیحی ایماندار اے۔ اوہ انج دا انسان نہیں چہنے اک واری ایمان رکھیا۔

آہشنل ازم ناصرف ایمان دے وسیلے راستبازی دا انکار کر دی اے، بلکہ ایہہ سکھاندی اے کہ ایمان اہی فتحت بیس اے، اتنے مقدسمیں دی ثابت قدی جھوٹی اے۔

اسی صرف ایس لئی ایمان دے وسیلے راستباز تھبراے جان دا اصرار کردے آس۔ جیویں او تھر آکھددا اے، اوہ ایمان رکھدا اے تے ساریاں شیواں داماک اے، اتنے اوہ جیزو ایمان نہیں رکھدا اوہ کے شے داماک نہیں۔ عبرانیوں 11:11 ایمان نوں ”امید کیتاں ہو کیاں شیواں“، آکھدیاں نہیں (”جوہر“)۔ موجودہ ایمان دے بغیر، اتنھے راستبازی دے لئی ”امید کیتا گکیاں شیواں“ نہیں اے۔ اسی انکار نہیں کر دے، اسی اصرار کردے آس کہ اتنھے ایماندار دے لئی حفاظت اے۔ اسی انکار کر دے آس کہ اتنھے بے ایمان دے لئی حفاظت اے۔

اسی لگاتار پاپی دے لئی خدا دے راستبازی والے جاںی عمل دی موضوعی فطرت (میر توں باہر) دی طرف توجہ مبذول کرو اچکے نہیں۔ خدا دا بچان والا عمل ”میر توں باہر“ یسوع مسیح دے ختم کیتے گئے کم وق رونما ہوندی اے۔ مزید برداں داخلیت دے وسیلے راستبازی دی تعلیم سانوں سکھاندی اے کہ ساڑی نجات راستبازی، حفاظت تے ہمیشہ دی زندگی مسیح دی شخصیت وق ساڑی توں باہر اے۔ پر اوہ غلطی جیدے اتنے اسی اتنھے گل کر رہے آس ”ختم ہوے کم دے نال اندر ورنی حفاظت دے لئی اے۔ ایسی مواد تے تعلیم وق جیدی اسی پر کھر چکے آس، آہشنل ازم نیوی پیدا کیش نوں مسیح دے ختم ہوے کم دے نال برادر کر دی اے تے لوکاں نوں ایس اندر ورنی تجربے وق اوہناں دی محفوظت دے طور تے ایمان رکھن دی طرف را ہنمائی کر دی اے۔ اوہناں دی ضمانت دی بہیاد تبدیلی دے تجربے دی بیاد تے اے۔ جیدے اتنے اوہ ایمان نہیں رکھدے نہیں۔

(لیگل ازم) شریعت

شریعت دی بہیاد خدا دے نال قبولیت تے اے، جتنی طور تے ایہہ بہیادی اے، جیزوی انسان وق کے طرح اے۔ خدا دے حکم (شریعت) نوں پورا کرنا نجات دا ذریعہ بن دا یہا پاپ دی ماں ند، شریعت تے اپنے اندر و پکھن دی بجائے دوچے دے اندر و یکھنا آسان اے۔ کیوں جے ایہہ پاپی شخص دی روح

اے، اسے مساوی نضل دے ایہد ستوں کدی وی پوری طرح آزادیں ہوندے۔

شریعت (لیگل ازم) نوں مختلف انواع وعج قیاس کیتا جاندا ہے:

پہلاں، اتنے آشکارہ کبھی گئی شریعت اے جیزی آکھدی اے کصرف ایمان دے وسیلہ راستبازی بیکس اے بلکہ موڑ احکامات دی فرمانبرداری دے وسیلہ اے۔ کچھ آکھدے نہیں کہ ایہہ دس احکامات دی فرمانبرداری دے وسیلے اے، جیدوں کہ دو جے آکھدے نہیں کہ پنسمہ دے حکم یاں دیگر ایوجلیکل فرانس دے حکم دی فرمانبرداری دے وسیلے اے۔ شریعت دی اک ہوتیم ایہہ اے جیزی ”ایوجلیکل قوانین“ دی فرمانبرداری دی بجا نجات دا ذریعہ، بن دی اے۔ درحقیقت اوس انجیل دی منادی کرن دی بجا جہنوں مسح جتن والی نجات دے وعج کرچکیا اے ایہہ شیواں دی اوس ”انجیل“ دی منادی کردا اے جنوں انسان کردے نہیں چیویں کتو بہ، اعتراض، پر دگی، پنسمہ، وغيرہ ایہہ اوہناں شیواں دی حمایت کرن دے لئی غلط بیکس اے۔ پر کیوں جے ایہہ نجات دی ترتیب نوں کمر بستہ کر دی ایا ایہہ انج دے اسلوب بیان نوں چھڈ دی اے جید سال نجات وجود وعج آندی اے جیدوں اسی قدم چکدے آں اتے ایہہ شیواں کردے آں نجات انسانی عمل دے لئی الہی جواب بن دا اے ایہہ شریعت منادی کر دی اے کہ کداں انسان خدادے کوں آندے نہیں۔ خدا مغلس پاپی دے لئی اوہ ویلے تک کچھ بیکس کر دا جیدوں تک کہ اوہ ضروری اقدام بیکس چکد اوہناں دے لئی انجیل بوہت مختلف اے جیزے دعوی کردے نہیں کہ پاپی تو بہ کرے، ایمان رکھے، اتے پنسمہ لے کیوں جے اوہنے نجات پہلاں ای یسوع مسح دے وسیلے انجام پاچکی اے۔

فیر اتنے رفیق جئی شریعت اے، جیزی ساریاں قسم دے مراحل تے شرائط دی بھر پوری دے وسیلے روح نوں حاصل کرن دی حمایت کر دی اے۔ روح نوں حاصل کرن دی شرط مکمل راستبازی اے۔ شریعت ایس حالت نوں ایمان داردے پیچھے رکھدی اے۔ جتنے انجیل یسوع مسح دے کندھاں تے رکھدی اے۔

شریعت اپنیاں جزاں نوں گناہ گارنا دانی وعج رکھدی اے۔ (اک طرف خدادے تا نوں دی پاکیزگی دی بلندی، تے دو جی طرف انسانی نظرت دی غلیظت تے بنیادی بگاڑ دی جالمیت)۔ صرف ایمان دے ویلے راستبازی دی سچائی ایس گناہ آلو دہنا دانی نوں ظاہر کر دی اے۔ ایہہ مشتہر کر دی اے کہ خدا دی شریعت (تا نوں) اپنیاں دعویاں وعج بوہت سخت اے جیزے کہ اوہ دی فرمانبرداری نال، اوہ جیز اوہ دی بھر پوری نال بھریا ہوئیا اے ساؤ دی خاطر ایس انصاف نوں مطمئن کر سکدی اسی۔ یسوع مسح دی بے امندازہ فرمانبرداری دی روشنی وعج، بہتر تا نوں جیدی اسی کدی پیش کش کر سکدے آں، چیویں لوحرنے آکھیا، ”غلیظ خش و خشک“۔

انٹی نو مین ازم (اخلاقی قانون دے منکر)

انٹی نو مین ازم دا مطلب شریعت (تا نوں) دے خالف ہونا اے۔ ایہہ خدا دی شریعت (تا نوں) حقیقی حریف دے طور تے خیال کردے نہیں شریعت، خالف قیاس طور تے، انٹی نو مین ازم دی قسم اے۔ انٹی نو مین ازم تجویز کر دی ایک جیدوں کہ ایمان دا صرف نضل دے وسیلے نال نجات یافتہ بن دا اے، وہ بعد ازاں اخلاقی قانون دے نال بر تاؤ بیکس کردا۔ انج آکھیا گیا اے کہ روح دا زمانہ، شریعت دے زمانے نوں ترجیح دے چکیا اے۔

انٹی نو مین ازم گناہ آلو دا انسانی حالت دا جوہراۓ ”یوحنار رسول نے آکھیا اے“ پاپ سرکشی اے، (یوحننا: 4)۔ اتے پوس اعلان کردا اے ”کہ ایس لئی کہ جسمانی نیت خدا دی دشمنی اے کیوں جے نہ تو خدا دی شریعت دے نتائج اے نہ ہو سکدی اے“ (رومیوں: 7)۔

انٹی نو مین ازم انج دیاں کھلیسیاں وعج بے شک بنیادی غلطی دی اک یاں دو جی قسم اے۔

خدادے کلام دی موضوعی فرمانبرداری دیا نتدارانہ اے جیزی اکثر شریعت دے طور تے ہوندی اے لا تا نو نیت دا بے مثال طوفان، جرم اتے اخلاقی بگاڑ معاشرے دی بنیاد اس نوں بلا دیندا اے۔ خود کھلیسیا فلسطین دے سامنے شان سمس دی ماں ند ظاہر ہوندی اے۔ کداں اک کھلیا نوں انٹی نو مین احساسات

دے لئی چھلنی ہو چکی اے، ایہہ گناہ گارنا جائز معاشر دے لئی خداوند حقیقی کلام نوں رکھدی اے؟ خدا دے دس احکام دے لئی مضم طورتے قائم رکھن دی بجائے اقرار کرن والی کلیسا اکثر موجودہ سماجی نمونیاں نوں خدا دے قانون دے موافق کرنا لئی پاندی اے۔

گناہ تے گل بات کرنا خطرناک اے۔ ایتھوں تک کہ جوانے منع کیتے ہوے درخت دے بارے ابلیس دے نال گل بات کیتی، اوہنے اپنے آپ نوں اوہدے حوالے کر دتا۔ فقط ایہہ حقیقت کہ اوہ ایس گل بات وق و داخل ہوئی اک مصالحت سی۔ کلیسا زنا کاری تے ہم جنس پرستی دے بارے بے دین طورتے گل کرن دے بارے کیہہ رکھدی اے؟ اگر خدا کلام واضح طورتے پاپ نوں بیان نہیں کردا، ہر انسان نوں لیہوں اپنے لئی بیان کرن دے لئی چھڈ یا جاندی اے، انسان خاص طورتے مذہبی انسان خدا نوں شریعت دین والے تے مصنف دے طورتے تھاں دین دی کوشش کردا اے۔ ایس لئی یہی مونیز شریعت توں منہ موزدے نہیں۔ آرمینیوس دا یہی مونیں ہن دار جہاں کیوں جے اوہ ایمان رکھدے نہیں کمیح سارے انسانوں دے لئی مریا۔ اوہناں دے پختہ ایمان دا منطق ایس مغموم دی طرف اشارہ کردا کہ خدا کے نوں سزا نہیں دیوے گا۔

ایہی نو مین از مدی ایس مختلف تے گمراہ گن بال و پروج شناخت کرن دی لوڑاے۔ ایہہ ہمیشہ چین و پکار دے وق انجیں آرکھدی کہ، "مسح ساؤے پاپاں دی خاطر میریا تاں جے اسی انج دی زندگی بر کریے جیس طرح اسی چاہندے آس کیوں جے اوہ کے نوں سزا نہیں دیوے گا۔" ایہہ کجھ مسیحیاں نوں ہر پ کرن دے لئی ظاہر ابوہت غلط ہوے گا۔ مہملک دوا (گولی) نوں چاکیٹ شوگر، تے شہد دے نال ڈھاپیا جاسکدا اے، پر ایہہ مہملک گولی (دوا) باکل اوہ ای اے۔

ایہدے نال شروع کردے ہوے سانوں پوریں والرماشل دے نال متفق ہونا اے، جیسے آکھیا کہ لیگل از ایہی مونیں ازم توں بدتر اے۔ لیگل ازم ہمیشہ خدا دی شریعت دا اخترام کرن دا بہانہ بنا دی اے۔ ہون اے اکاٹی قانون دا اخترام نہیں کر دی، بلکہ ایہدے بے عزتی کر دی اے۔ خدا دا قانون کامل راستہ بازی دا تقاضا کردا اے، اتنے ایہہ یسوع مسح دی فرمانبرداری توں کے طرح وی گھٹ نہیں اے خدا دے انصاف نوں کے شے دے لئی پیش کرنا یسوع مسح دی راستہ بازی توں کمتر ہون دے لئی ایہہ لیگل (قانون نہیں اے، بلکہ ایہہ غیر قانونی اے۔ ایہہ ناگزیر ایک لیگل است قانون نوں اپنے جنم دے مطابق کئیں دی کوشش کر رہے نہیں اوہ درحقیقت اپنی رویات دے ویلے شریعت نوں خالی کر رہے نہیں۔

دوچے پاسے یسوع خوفناک مناسب نال شریعت نوں پھیلا چکیا اے۔ اوہدے قائم کیجع گئے قانون دی کووچ، ایسیں صرف اوہدے وق ویکھدے آس کہ اتنے ایہدے نال راستہ بازی اے جید نال شریعت خوش اے۔

پر اج کیم لیگل ازم دے طورتے رب دے حکماء دی دیانتدارانہ فرمانبرداری تے مختلف غلطی و لئے بھجن۔ کیاون اپنی حیاتی نوں پاک شراکت دے عنصر اں وق حصہ لین نال اوکاں دی لائیں وق رکھن لئی تیاری۔ ایہہ لیگل ازم نہیں سی۔ اک متقدی ولیش نوں سِ بلوغت وق کارنر تے ریڈی و لوں کھون نئے تے چڑھایا گیا کیوں جے اوہ ایمان رکھدی سی کہ اوہ رب دی فرمانبرداری کرن تے غوطہ کھان نال پتسمہ یافتہ بنی اے۔ اتنے لیگل ازم نہیں سی۔

ایہہ فضل دے پیغام دا وکاڑاے جدوں لوک سوچدے نہیں کہ اوہناں نوں ذیا و گتوں حیاتی گزارنی اے تے شاگردیت نوں تحریر جانا اے، چنگا معیار زندگی ایہہ جانن لئی اوہ لیگل اسنک نہیں نہیں۔ ایہہ سمجھی اصول دی گئی لیگل ازم دی اپنی قسم اے۔ لیگل ازم دی ایہہ سوچ کہ شریعت دی انج دی غیر جانبداری انسان نوں رب نوں خوش کرن والا ہنا دیندی اے۔

سچیکو ازم ایہی مونیں ازم دی اک دوجی قسم اے۔ کیوں جے ایہہ رب دے موضوعاتی قانون لئی "محبت" تے "روح نال بھری حیاتی" دا اندر ورنی تحریک کرن دا ارادہ کر دی اے۔ رب دی خارجی شریعت دے بغیر، محبت انھا احساس یاں اخلاقی حالت بن دی اے۔ اوہ جیزے لوڑ توں بوہتا بھروسہ کرن والے نہیں۔ اوہ رب دے روح نال انسانی روح لئی الجھن پیدا کرن والے خطرے وق نہیں۔ کیز اوہدے نال تاکل ہون لئی سخت اے۔ "کیوں جے لکھیا اے،" بُنیدت اوس سرگرم دے طورتے جیزے اُر روح وق، اپنے تحریک بے نال مست اے، خارجی دا مطلب اوہدے لئی کجھ نہیں اے جدوں ایہہ اوہدے تحریک بے

دی تزوید کردا۔

ایہ نظریہ کہ محبت یا روح القدس رب دی داخلی شریعت ائمہ رونما ہوندی اے ایہہ جنہوں ہتھ دل ایمیں ازم تجویز کردی اے کہ شریعت دازمان نفضل دے زمانے والوں افضل ہو چکیا اے تے اک نوں وجہ دے خلاف کردا۔ آسوالِ الائی۔ ایسٹ ٹھیک سی، جدوں اوہ بنے لکھیا کہ دل ایمیں ازم دی بنیاد ائمیں نوین دی تمہید تے اے۔ (آسوالِ الائی۔ ایس، نبوت اور کلیسیا [فلا دلفیہ] پریساگرین اور ریفارڈ، 1972ء 37-43) صرف ایمان دے رائیں راستبازی دی ایہہ تعلیم ایہناں ساریاں ائمیں نوین ازم دیاں ٹکلاں ائمیں کیہ آکھدی اے؟ راستبازی دامطلب ایہہ اے کہ ایمان رکھن والا پاپی، صرف مسیح دی راستبازی دے رائیں، شریعت دے قضاۓ نوں پورا کردا۔ مکتی صرف پاپ توں مکتی نہیں اے، بلکہ پاکیزگی ائمیں اے۔ اگرچہ ایہہ یقینی اے کہ کوئی انسان اپنی پاکیزگی دے ویلے مکتی نہیں پاسکد پر ایہہ وی یقینی اے کہ اوہ پاکیزگی ائمیں مکتی پایا ہو یا بن دا۔ کوئی رب دے حکماء نوں من نال مکتی پایا ہو یا نہیں بن دا پر اوہ سارے مکتی پائے ہوئے نہیں، اوہ رب دے حکماء نوں من دی نویں حیاتی ائمیں مکتی پائے ہوئے نہیں۔ پاکیزگی دے بغیر راستبازخبر لایا جانا ناممکن اے۔ پاکیزگی کوئی وجود و عجائب آؤتا تے بے حقیقت شے نہیں اے۔ ایہہ رب دی فرمانبردار حیات اے۔

نتیجہ

مشہور غلطیاں جیز یاں کلیسیا والوں تخت و تاریخ کر چکیاں ہن تے اوہ انجلی دی صاف کو نوں غیر واضح کر چکیاں ہن اوہ لہنیاں مختلف نہیں، جیوں اوہ سطح تے ظاہر ہوندیاں نہیں۔ جیوں اوہ تھرے پاپائی عہدے تے پتھروں بارے مشاہدہ کیتا اے، اوہ کمسن دیاں اور مڑیاں دی طراں ہن، اوہناں دیاں پوچھلاں اکٹھیاں جو دیاں نہیں، اگرچہ اوہناں دے سر مختلف پائے نہیں۔

نمونے دے طور تے، پینٹی کائل ازم اور دل ایمیں ازم روچ دی خاص نعمت دے دور و عجائب اک دوجے دے الٹ کھلوندے نہیں پر اوہ اک تھاں تے اکٹھے ایس شے دے انکاری نہیں جنہوں نواں عہد نامہ صرف ایمان دے رائیں راستبازخبر ائے جا بن نوں پیش کردا۔ پینٹی کائل ازم انکار کردا۔ ایہہ پاک روح دی بخشش ائمیں رب دے وعدے نوں پورا ہوں نوں لیا وند اے۔ دل ایمیں ازم انکار کر دے نہیں کہ ایہہ یہودیاں ائمیں رب دے وعدے نوں پورا کرن نوں لیا وند اے۔

لیگل از تے ائمیں نوین ازم دے سر بر اہ مختلف پاسیاں ول اشارہ کر دے نہیں پر اوہناں دیاں اکٹھیاں جڑ دیاں نہیں۔ اسیں وکھے چکے ہاں کہ لیگل ازم ائمیں نوین ازم توں بر تر اے۔ انج ای، ائمیں نوین ازم جیز اندر ورنی تجربے نوں خارجی شریعت دی تھاں تے رکھدی اے، اوہدا خاتمہ بدترین قسم دی لیگل ازم و عج ہوند اے۔ ایہہ عقیدہ جید بارے اسیں جانچ کر چکے آں صرف ایمان دے ویلے نال راستبازخبر ائے جان دی سچیائی توں وکھا۔

راستبازی دی باہمی تعلیم فضل نوں، رب دے بچاؤں والے عمل نوں، کاملیت، حفاظت نوں، تے انسان توں باہر شریعت نوں قائم کر دی اے۔ انسان و عج اک ضروری شے رب والوں تھمہ اے، جیز اروج پاک دے گم کرن دے رائیں دل و عج و سدا۔ مسیح ایمان مسیح تے کسے اک نال باہر توجہ مرکوز کردا۔ دونویں رب دے ساہمنے راستبازی دے نال کھلون لئی تے رہنمائی ائمیں اوہدے ساہمنے چلن ائمیں۔ ایمان دی اکھ صرف مسیح نوں اسماں دی پاکیزگی و عج رب دے بھے ہتھ بیخا ویکھدی اے۔ پینٹی کائل ازم مسیحی کوہیدی جانچ کر دی اے۔ کیوں جے ایہہ اندر ورنی تجربہ دی کوئی دیندی اے، ایوچیکل سمجھکو ازم مسیح کے تخت تے اوہدی متبادل موجودگی اتنے غور کر دی اے۔ پریلکشن ازم مسیحی کاملیت اتنے غور کر دی اے۔ لیگل ازم رب دے نال قبولیت دی بنیاد دا مشاہدہ کر دی اے۔ ائمیں نوین ازم قانون (شریعت) دا مشاہدہ کر دی اے۔ آٹھنال ازم مسیح دے تکمیل شدہ گم تے ابدی مخالفت نوں ملحوظ خاطر رکھدی اے۔

ایہہ سارا کجھ پاپی انسان دی مسیح ائمیں اپنے متبادل دے طور تے ہون دی روح اے۔ اتحمے پاپ دے بندے، مخالف مسیح دی حقیقی روح اے، جنمے مسیح دے

نال تے ”اصل سچیائی، نوں دھرتی تے ڈیگیا،“ (ویکھودانی ایل 8:11، 12)۔ ایہہ بامل دی مے اے جیدے رائیں ویری رب دے لوکاں نوں پریشان کردے نئیں تے اوہناں نوں قید و حرج رکھدے نئیں۔ بن پیغام رسال جیزے لبدی انجیل، صرف ایمان دے رائیں راستہ بازی دی سچیائی نوں لیجاںدا اے۔ (مکاشفہ 14:6)، اوہدا کسے ہور نال تعاقب کیتا گیا اے، جیزو آکھدا اے ”ڈیگ پیا، وڈے بابل برجن ڈیگ پیا۔۔۔“ (مکاشفہ 8:14)۔ رب داشکراے کہ شیطان کلیسیا نوں قیدی، ناؤں دی طاقت نئیں رکھدا، کیوں جے یسوع مسیح دی انجیل غلطی دے نظر یے نوں تھہ وہلا کر دی اے۔ سچیائی دی پاکیزگی نوں غلطیاں نال یہاں ڈیگیا تے گندہ کیتا گیا جنہوں تانون دے خاف درآمد کیتا جا چکیا اے، لیہوں لبدی انجیل دی خالص تعلیم دے رائیں مناسب تھاں تے تجدید کیتی گئی اے۔

اک مرحوم رسالے نال کشادگی دے نال فیر جانچ پڑتاں تے مطابق کیتی گئی موجودہ سچیائی۔